

Chrismamis, Apeldoorn, 5 april 2023

Iedereen van ons heeft weleens de muurschildering gezien die Leonardo da Vinci van het Laatste Avondmaal heeft gemaakt. Het is een fresco over de hele breedte van de muur van de refter, de eetzaal, van een klooster van dominicanen in Milaan, dat hij aan het einde van de vijftiende eeuw heeft geschilderd. Het toont het moment direct na de onthulling van Jezus dat een van de twaalf apostelen Hem zal verraden (Joh. 13,21-26).

Een kapucijner pater in Lugano heeft me ooit eens hoofdschuddend en met verwijtende blik gezegd dat de dominicanen in dat fresco een deur hadden laten aanbrengen, waardoor de voeten van Jezus onder de tafel niet meer zichtbaar zijn. Tja, dominicanen hè, dan weet je het wel, zo was zijn verzuchting. Overigens moeten we die kapucijner pater in één opzicht gelijk geven. Door het aanbrengen van die deur viel een veelzeggend detail op het fresco weg. Want de voeten van Jezus waren in de positie afgebeeld zoals ze de dag erna aan het kruis zouden worden genageld.

De apostelen reageren verschrikt en discussiëren op dat fresco met elkaar in groepjes van drie over de vraag wie Jezus toch wel zou bedoelen. Wie van hen zal Hem dan wel verraden? Petrus, Johannes en Judas vormen ook een groepje van drie. Het gezicht van Judas blijft in de schaduw, nadat Jezus zijn geheime plan heeft onthuld. In een hand houdt hij de beurs vast met de zilverstukken die hij als loon voor zijn verraad heeft ontvangen.

En hoe wordt Jezus door Leonardo da Vinci afgebeeld? Jezus kijkt bedroefd en zit er eenzaam bij te midden van de groepjes met elkaar discussiërende apostelen. Hij voelt zich en is ook inderdaad onbegrepen door de twaalf apostelen, die zijn vertrouwelingen zijn. Zij weten niet wat er later die nacht en de volgende dag staat te gebeuren: zijn kruisdood. Allerm minst hebben zij een flauwe notie van zijn verrijzenis, drie dagen later, hoewel Jezus daar wel diverse malen met hen over gesproken heeft.

Geen wonder dat Jezus bedroefd en eenzaam is. Hij wiens menselijke natuur bij zijn doopsel door de Heilige Geest is gezalfd en Die daardoor de Christus, dat wil zeggen de 'Gezalfde' of in het Hebreeuws de 'Messias' is geworden, wordt door zijn volk verworpen. Het volk zal de dag erna roepen: "Aan het kruis met Hem." Zijn leerlingen laten zich ook niet van hun beste kant zien. Ze nemen de benen en laten Hem in de steek. Petrus zal bij hoog en laag beweren dat hij geen leerling van Jezus was om zijn hachje te redden.

En dat terwijl Jezus de Blijde Boodschap aan hen heeft verkondigd, als teken van zijn goddelijke natuur zieken, onder wie blinden, heeft genezen en duivels heeft uitgedreven. En verlossing brengt door zijn kruisdood en verrijzenis aan allen die in hun zonden en door de dood gevangen zijn. Hij biedt ze in zijn Persoon vriendschap aan met God, zelfs eeuwigdurende vriendschap. Maar die slaan ze af.

Het kan ons ook overkomen dat we als volgelingen van Jezus ons evenals Hij soms eenzaam voelen en bedroefd, omdat niemand in onze seculiere samenleving ons

begrijpt. De seculiere wereld bejegt de huidige volgelingen van Jezus ook met weinig begrip of mededogen: ‘Je geloof belijdt je maar achter de voordeur maar niet hier in het publieke domein.’ Hoezo achter de voordeur? We laten ons toch zeker niet kisten? Elke politieke partij en talrijke andere organisaties venten toch ook publiekelijk hun standpunten uit? Dan mogen wij het ook. Punt aan de lat. Wie die uitdrukking niet kent: einde discussie.

Maar de verleiding kan ons dan ook besluipen om over Jezus te zwijgen of desgevraagd zelfs te ontkennen dat we bij Hem horen. Dat kan ons ook overkomen. Jezus heeft echter bij zijn hemelvaart de apostelen en via hen de hele Kerk op het hart gedrukt om Hem en zijn Evangelie openlijk te verkondigen aan alle mensen over de hele wereld. Dat heeft de Kerk alle eeuwen door gedaan, ook onder de moeilijkste omstandigheden. En dat blijven we doen ook.

Als we ons door de seculiere cultuur geïntimideerd mochten voelen, dan is het goed om ons te realiseren dat ook wij gezalfd zijn met de Heilige Geest. Dit gebeurt bij het doopsel en deze zalving wordt bevestigd door de zalving bij het vormsel, waardoor de Heilige Geest ons de kracht geeft om van Jezus te getuigen in deze wereld. Als ze ons over onze trouw aan Christus het vuur aan de schenen leggen, hoeven we niet bang te zijn. Jezus zelf verzekert ons:

“Op dat ogenblik zal de Heilige Geest u leren wat gij moet zeggen” (Lc. 12,12).

De bijzondere gave van de Heilige Geest die priesters en diakens bij hun wijding ontvangen stelt hen in staat de wijdingsbeloftes waar te maken, onder meer die om de taak van de prediking van Gods Woord

“naar het voorbeeld van de Goede Herder onbaatzuchtig, met liefdevolle toewijding”

te vervullen. De Heilige Geest verlicht door het sacrament van het huwelijk ook de gehuwden om met overtuiging hun kinderen een goede christelijke opvoeding te geven.

De apostelen werden op het eerste Pinksterfeest door de Heilige Geest met vuur, liefde en moed vervuld, waardoor de Kerk voor het eerst in de openbaarheid kon treden. Door het vuur van de Heilige Geest kunnen wij als Kerk ook nu in het openbaar getuigen van de Christus, de Gezalfde bij uitstek. Amen,